

na, Uray Tivadar, Gaál Franciska, Gárdonyi Lajos, Stella Gyula, Titkos Ilona, D'Arrigo Kornél, Kertész Gábor, Petrás Sári, Sziklai József, Gál Béla, Fejes Teri, Lázár Mária, Fekete Pál, Heltai Andor, Ihász Lajos, Kőváry Gyula, Radó Sándor, Vidor Ferike, Kókény Ilona, Toronyi L. Imre, Albert Erzsé, Biller Irén, Sólyom Janka, Fenyő Emil, Huszár Károly, Mátray Ernő és még sokan.

(Tiszay Andor)

Szinészek csarnoka. Budapesten, 1887 április 27-én értekezlet volt színészek és írók társaságában egy oly intézmény létesítése ügyében, melynek célja lett volna a szerződés nélküli színészek segítése. Előbb az az indítvány hangzott el, hogy építsenek szállást részükre, majd a színész-menház megvalósulása került szőnyegre, a mely később fel is épült Nagysurányban. (Lásd: „Szinészmenház” címszót.) A színészek csarnoka eszméjének proponálója György Aladár volt. A jó ügy azonban csak 1930-ban vált valóra, a Színészüdülöház (L. o.) megnyitásával.

Szinészek Korona-színháza. Az Orsz. Színészegyesület vezetősége minden időben kívánt segíteni a színészet egyetemes érdekein és sok érdekes terve közé tartozott egy színész-színház létesítése is, melynek Korona-színház lett volna a neve. Ezt a színházat 1894-ben kívánták felépíteni. Ez időben az Egyesület a fővároshoz intézett beadványában említi, hogy az új színház célja lenne a legolcsóbb árak mellett színelőadásokat tartani történeti- és népszínművekből, az István-téren. A színház háromezer nézőre épülne és a legmagasabb ára 2 korona lenne. A színház építési kérdése azonban sok vajudás után dugába dőlt és így a színészet egy esetleges jól jövedelmező forrás lehetőségétől meg lett fosztva. Kértek a fővárostól telket és anyagi támogatást is, örök tulajdonul, vagy 90 évi használatra 11 ezer □-öl nagyságu telket.

Szinészek Nemzetközi Uniója. 1926 jun. végén Berlinben megalakult a Sz. N. U., melyen a magyar színészek érde-

keit dr. Molnár Dezső, a Budapesti Színészszövetség elnöke képviselte. Ez a világszervezet nemcsak a színésztársadalom egyetemes gazdasági és szociális kérdéseit tartja napirenden, de figyeli minden kultúrország színművészeti viszonyait és istápolni fogja a különböző művészi törvényeket s lehetővé teszi a vendégjátékokat olyan területen is, ahová eddig politikai vagy egyéb okból nem juthattak el más országok színészei.

Szinészek Országos Szakszervezete. 1919 márciusában alakult meg. A szakszervezet által kiadott „Működési Szabályzat” szerint, célja a színészek anyagi és erkölcsi érdekeinek megvédése. A szakszervezet ügyeit a) „bizalmiférfi”, b) a „helyi bizottság”, c) a „bizalmiférfi-értekezlet”, d) a „taggyűlés”, e) az „országos bizottság”, f) az „országos kongresszus” intézte. Sz. a kommunizmus bukása után, 1919 augusztus havában szűnt meg.

Szinészeti felügyelő, teljes címén a vidéki színészet országos felügyelője, a vidéki magyar színészet erkölcsi és anyagi jólétének előmozdítása, valamint művészi színvonalának emelése céljából 1900-ban létesített állás. Hatásköre a főváros színészetére nem terjed ki és az Orsz. Színészegyesületnek, mellyel karöltve működik, autonómiáját nem érinti. A miniszterium szakközege vidéki színészeti és 1922 óta színészképzési kérdésekben. Az állást eddig betöltötték: Festetics Andor gróf 1900-1913, ifj. dr. Wlassics Gyula báró 1913-1918, nagysarlai Sallay Géza dr. 1922 óta. 1930 szept. havától utóda: Fülei-Szántó Endre dr. (L. o.)

Szinészeti kiállítás. Az orsz. színészeti kiállítást a fővárosban a Műcsarnokban Hatvani Károly rendezésében 1890 aug. 15-én nyitották meg, Mária Valéria főhercegnő védnökségével. A jobboldali teremben drámai alakok voltak láthatók (Bánk bán, Melinda, Zrinyi Miklós), a baloldalon népszínműtájképeket mutattak, falusi házakkal. Az alakok is a népszínműből valók: Márton csikós, Pe-